

۱۳۱

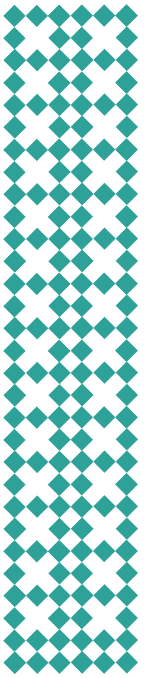
جمعه

گزیده بیانات آیت‌الله عابدینی^۱

خطبه‌های نماز جمعه ۱۱ فروردین ماه ۱۴۰۲

سازمان مجامع قرآنی

نشریه ذکر جمعه
با هدف انتشار گزیده بیانات
ائمہ جمعہ قزوین در خطبه‌های
نماز جمعه، هر هفته به صورت
الکترونیکی از طریق شبکه‌های اجتماعی
ستاد نماز جمعه منتشر می‌گردد.
لازم به ذکر است متن بیانات ائمہ
محترم جمعه، با حذف و اضافات و
ویرایش همراه است و سعی شده
است جهت مطالعه و بهره‌جویی
هرچه بهتر مخاطبین گرامی،
اهم محورها ارائه گردد.

خطبه اول

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى
سَيِّدِ الْأَنْبِيَاءِ وَالْمُرْسَلِينَ أَبِي الْقَاسِمِ الْمُصْطَفَى
مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ الْمَعْصُومِينَ
وَاللَّعْنُ الدَّائِمُ عَلَى أَعْدَائِهِمْ أَجْمَعِينَ مِنَ الْآنَ
إِلَى قِيَامِ يَوْمِ الدِّينِ.

ماه رمضان؛ ماه نزول قرآن برای هدایت مردم

قَالَ اللَّهُ الْحَكِيمُ فِي كِتَابِهِ الْكَرِيمِ:

﴿شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِلنَّاسِ
وَبَيِّنَاتٍ مِنَ الْهُدَى وَالْفُرْقَانِ فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ
فَلْيَصُمْهُ وَمَنْ كَانَ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ
أَيَّامٍ أُخَرَ يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ
وَلِتُكْمِلُوا الْعِدَّةَ وَلِتُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَى مَا هَدَاكُمْ وَلَعَلَّكُمْ

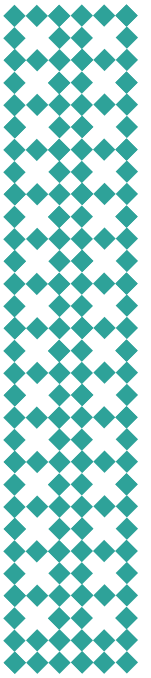
تَشْكُرُونَ ﴿۱﴾

﴿شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِّلنَّاسِ...﴾: خدا را شکرگزار هستیم که ماه مبارک رمضان را در ضیافت خدای متعال مهربان می‌گذرانیم و بهار قرآن و بهار دل‌ها را سپری می‌کنیم. خدای متعال در این آیه شریف فرمود: ماه مبارک رمضان، ماهی است که خدا قرآن را در آن نازل فرموده است. این قرآن آمده است که مردم را هدایت کند. قرآن برای هدایت مردم نازل شده است.

البته ((ناس)) یعنی مردم، فراتر از کسانی هستند که در مساجد و صفوف نماز جمعه حضور دارند. ممکن است کسی در نماز نباشد، هنوز قدر ایمان را هم نمی‌داند و پیغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ را هم نشناخته؛ ولی او هم ((ناس)) و محتاج هدایت است. چه کسی باید او را هدایت کند؟ کسانی که شیرینی قرآن را چشیده‌اند، قدر ایمان و ولایت و قرآن را می‌دانند و نمازگزار

۱. ماه رمضان ماهی است که در آن، قرآن برای راهنمایی مردم فرستاده شده است و قرآن نشانه‌هایی روشن برای هدایت دارد و معیار تشخیص حق از باطل است. پس، هر کدامتان که وارد این ماه شدید، باید آن را روزه بگیرید؛ ولی آن‌هایی که مریض یا در سفرند، روزهای دیگری را به جایش روزه بگیرند تا یک ماه کامل شود. خدا راحتی‌تان را می‌خواهد. سختی‌تان را که نمی‌خواهد! بله، خدا توفیق روزه گرفتن به شما داد تا برای این‌گونه هدایت‌هایش، به بزرگی یادش کنید و شکرش را به جا آورید (بقره: ۱۸۵).

هستند و روزه می‌گیرند، یعنی شما مردم مؤمن و متدین، باید این هدایت‌های قرآنی را به جماعتی [برسانید] که ناس هستند و با مسجد سروکار ندارند. این ناس هم باید هدایت شوند. این قرآن برای هدایت آن‌ها هم است. آن واسطه‌ای که باید آن‌ها را با قرآن آشنا کند، شما مردم هستید. همه باید به میدان بیایند برای اینکه دیگران هدایت شوند و همه در مسرّح قرار بگیرند.

قرآن کریم؛ کتاب روشنگری و هدایت

﴿...وَبَيِّنَاتٍ...﴾: این قرآن پر از «بیّنات» است. «بیّنات» یعنی چراغ‌های روشن و حقایق واضح و دل‌نشین که هر انسانی این حقایق قرآنی را ببیند، شیفته آن می‌شود. مثلاً نمازگزاران مابه کسانی که قرآن را نمی‌شناسند و با قرآن کاری ندارند، بگویند: «قرآن فرموده است: ﴿...وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا...﴾^۱ شما پدر و مادر، والدین هستید. می‌دانید خدا چقدر سفارش شما را به فرزندان‌تان کرده است!» کیست که این

۱. نک: بقره: ۸۳؛ نساء: ۳۶؛ انعام: ۱۵۱؛ اسراء: ۲۳.

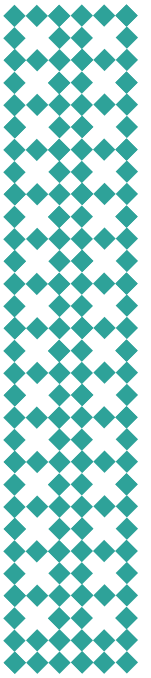
مطلب در دل او جا نگیرد و به قرآن علاقه‌مند نشود! قرآن بسیار تأکید دارد بر قسط و عدل و حمایت از محرومان و مظلومان در مقابل کسانی که به حقوق مردم تجاوز می‌کنند. اگر همین حقایق را به کسانی انتقال بدهیم که اصلاً قرآن را نمی‌شناسند و اهل نماز هم نیستند، راه آن‌ها هم به سمت ایمان باز می‌شود و به مؤمنان می‌پیوندند. پس قرآن هدایت برای همه است. مؤمنان در این هدایت پیش‌کسوت هستند و باید دست دیگرانی را که در این وادی نیستند بگیرند.

قرآن کریم؛ جداکننده حق از باطل

﴿...مِنَ الْهُدَىٰ وَالْفُرْقَانِ...﴾: «(فرقان) یعنی قدرت تشخیص. خداوند فرمود:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تَتَّقُوا اللَّهَ يَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا
وَيُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ
الْعَظِيمِ﴾^۱

۱. مسلمانان! اگر در حضور خدا مراقب رفتارتان باشید، خدا به شما بصیرتی می‌دهد که درست را از نادرست تشخیص دهید. بدی‌هایتان را هم محو می‌کند و گناهانتان را می‌پوشاند؛ زیرا خدا لطف بسیار دارد (انفال: ۲۹).

اگر اهل تقوا بشوید، خدا به شما «فرقان» یعنی قدرت تشخیص می‌دهد و فهمتان افزایش پیدا می‌کند. بین حق و باطل، حق را خوب می‌شناسید و سیاهی و بدی باطل را هم به خوبی می‌فهمید. این نتیجه تقواست.

خدای متعال اسم قرآن خود را «فرقان» فرموده است:

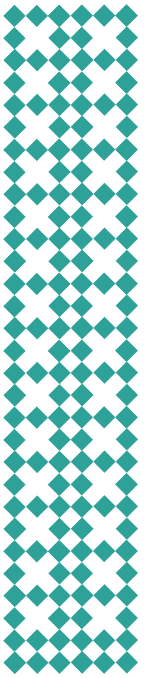
﴿تَبَارَكَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَىٰ عَبْدِهِ لِيَكُونَ لِلْعَالَمِينَ نَذِيرًا﴾^۱

«فرقان» همچنان که به معنای فرق گذاشتن و تشخیص دادن بین حق و باطل است، اسم قرآن هم هست؛ زیرا سرتاسر قرآن به ما کمک می‌کند که حق را بفهمیم، باطل را با همه بدی‌های آن بشناسیم و درک درستی از همه چیز داشته باشیم. [خداوند] فرمود: هرکس اهل تقوا بشود، به او «فرقان» می‌دهم. [در واقع] دو چیز می‌دهد: یکی اینکه قدرت تشخیص حق از باطل، درست از نادرست، عدل

۱. پربرکت است کسی که قرآن جداکننده حق از باطل را بر بنده اش، محمد، فرستاد تا هشداردهنده‌ای برای جهانیان باشد (فرقان):

از ظلم و خوبی از بدی را با تقوا عنایت می‌کند. دیگر اینکه اصولاً خدا با تقوا به انسان قرآن می‌دهد و فهم قرآن را عنایت می‌کند؛ چنان‌که فرمود:

﴿ذَلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ﴾

کسی که متقی است، قرآن را هم درک می‌کند. پس در ماه مبارک رمضان، به برکت ماه ضیافت الهی، ما باید فرقان یعنی هم تشخیص حق از باطل و هم درک و فهم و انس با قرآن را از خدای متعال بگیریم.

فضایل و برکات ماه مبارک رمضان

در [ذکر] تعقیبات نمازها، ذهن همه ما با [برکات] ماه مبارک رمضان آشنا شده و اصولاً مؤمنان این کلمات نورانی را حفظ هستند:

يَا عَلِيُّ يَا عَظِيمُ يَا غَفُورُ يَا رَحِيمُ، أَنْتَ الرَّبُّ الْعَظِيمُ
الَّذِي لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ، وَهَذَا
شَهْرٌ عَظُمَتْهُ وَكَرَّمَتْهُ وَشَرَّفَتْهُ وَفَضَّلَتْهُ عَلَى الشُّهُورِ،

۱. این کتاب که بدون شک از طرف خداست، آنانی را به مقصد می‌رساند که مراقب رفتارشان‌اند (بقره: ۲).

وَهُوَ الشَّهْرُ الَّذِي فَرَضْتَ صِيَامَهُ عَلَيَّ، وَهُوَ شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أَنْزَلَ فِيهِ الْقُرْآنَ هُدًى لِلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِنَ الْهُدَى وَالْفُرْقَانِ...^۱ وَجَعَلْتَ فِيهِ لَيْلَةَ الْقَدْرِ وَجَعَلْتَهَا خَيْرًا مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ،^۲ فَيَا ذَا الْمَنِّ وَلَا يُمَنُّ عَلَيْكَ، مَنْ عَلَيَّ بِفَكَكَ رَقَبَتِي مِنَ النَّارِ فَيَمَنْ تَمُنُّ^۳ عَلَيْهِ وَأَدْخِلْنِي الْجَنَّةَ، بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.^۳

خدایا، این ماه معمولی نیست. فضای معنوی و آرامشی که این ماه به دل‌های اهل ایمان و روزه‌داران می‌بخشد، هیچ‌کجا پیدا نمی‌شود. این سحرها و مغرب‌های نورانی، دعاها و مناجات‌ها، قرآن و تلاوت‌های ماه مبارک، این محبت مؤمنان به یکدیگر و صلہ رحم بین خویشاوندان در ماه مبارک، این محبت‌ها و نورانیت‌ها و مسائل معنوی ملکوتی، کجا پیدا می‌شود! این‌ها ویژه ماه مبارک رمضان

۱. نک: آیه ۱۸۵ سوره بقره.

۲. نک: آیه ۳ سوره قدر: >لَيْلَةُ الْقَدْرِ حَيَّرَ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ< ترجمه: شب قدر حتی از هزار ماه بهتر است.

۳. ای بلندمرتبه، ای بزرگ، ای آمرزنده و ای مهربان! تویی پروردگار بزرگی که چیزی همانندش نیست و اوست شنوای بینا. این ماهی است که به آن عظمت و کرامت و شرافت بخشیدی و بر سایر ماه‌ها برتری دادی. ماهی است که روزه‌اش را بر ما واجب نمودی. ماه رمضان ماهی است که در آن، قرآن برای راهنمایی مردم فرستاده شده است و قرآن نشانه‌هایی روشن برای هدایت دارد و معیار تشخیص حق از باطل است. شب قدر را در آن قرار دادی و آن را از هزار ماه بهتر ساختی. ای صاحب منت که بر تو مثنی گذاشته نشود! به آزادی از آتش بر من مثنی بده در جمع آنان که بر آن‌ها مثنی نهی و وارد بهشت گردان، ای مهربان‌ترین مهربانان.

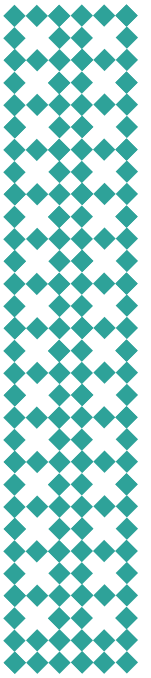

است.

«عَظُمَتُهُ»: خدایا، تو به این ماه عظمت دادی. در حقیقت به ما می‌گویی: این ماه سفره است. انسان‌ها، مؤمنان و روزه‌داران! این سفره با عظمت را برای شما پهن کردم. اگر عظمت می‌خواهید «بسم الله»: عظمت را از ماه مبارک بگیرید. آنگاه ماه مبارک ماه تقوا می‌شود: «لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ».

امیرالمؤمنین علیه السلام راجع به متقین می‌فرماید: «عَظُمَ الْخَالِقُ فِي أَنْفُسِهِمْ فَصَغُرَ مَا دُونَهُ فِي أَعْيُنِهِمْ.»^۱ ماه رمضان دانشگاه تقواست. این تقوا چنان عظمتی به مؤمن روزه‌دار می‌دهد که خدای متعال با همه عظمت و بزرگی در جان او طلوع می‌کند و مؤمن به عظمت خدا معرفت پیدا می‌کند. وقتی این معرفت را پیدا کرد، هرچه و هرکس غیر خدا از چشم او می‌ریزد. امام رحمة الله عليه می‌گوید: «ما آمریکا را زیر پا می‌گذاریم.» آمریکا برای امام رحمة الله عليه عظمت ندارد؛ زیرا دانشجوی برجسته ماه مبارک رمضان بود و عظمت

۱. از خطبه ۱۹۳ نهج البلاغه: خدا به عظمت در روح اهل حق جلوه کرده است؛ در نتیجه، غیر خدا هرچه هست، در نظرشان کوچک است.

خدا را دید.

((وَكَرَّمْتَهُ))؛ خدایا، تو به این ماه کرامت دادی؛ یعنی در ماه رمضان سفره کرامت را برای بندگانت پهن کردی. خدا چگونه به ماه مبارک رمضان کرامت داد؟ فرمود: روزه بگیرید، تقوا پیدا می‌کنید. سپس فرمود: ﴿...إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ...﴾^۱ شما با روزه کرامت انسانی پیدا می‌کنید و در ماه مبارک رمضان، از هرچه پستی و پلیدی، نفاق و دروغ و زشتی و بدی فاصله می‌گیرید. پس از ماه مبارک رمضان هم این‌ها به سراغ شما نمی‌آیند؛ یعنی کرامت پیدا می‌کنید.

((وَشَرَّفْتَهُ))؛ شرافت پیدا می‌کنید. کسی که به راحتی عریانی و سربرهنگی و بی‌حیایی را رواج می‌دهد، او با شرافت خود می‌جنگد. اگر شرافت باشد که انسان شخصیت انسانی و کرامت انسانی خود را به راحتی زیر پا نمی‌گذارد تا ادای کسانی را در بیاورد که در همه چیز

۱. نک: آیه ۱۳ سوره حجرات: >يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ.< ترجمه: مردم! ما شما را از یک مرد و زن آفریدیم؛ اما به ملت‌ها و نژادهای مختلفی تقسیمتان کردیم تا همدیگر را بشناسید. این‌ها که ملاک برتری نیست؛ بلکه بارزترین شما از نظر خدا باتقواترین شماست؛ زیرا خدا دانای آگاه است.

خودشان مانده‌اند و عقب‌مانده‌های فرهنگی در دنیا هستند. آمریکایی‌ها، انگلیسی‌ها و صهیونیست‌ها، از نظر فرهنگی عقب‌مانده هستند و در دوران جاهلیت به سر می‌برند. حال اگر کسی شرافت داشته باشد، ادای آن‌ها را درمی‌آورد یا با بانوان بزرگ دین همراه می‌شود و با آنان زندگی می‌کند؟

«وَفَضَّلْتُهُ عَلَى الشُّهُورِ»: هر انسانی به دنبال فضیلت‌ها و خوبی‌هاست. فضیلت یعنی همان ارزش و خوبی. ماه مبارک رمضان همه این‌هاست.

«وَهُوَ الشَّهْرُ الَّذِي فَرَضْتُ صِيَامَهُ عَلَيَّ، وَهُوَ شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أَنْزَلَ فِيهِ الْقُرْآنَ هُدًى لِلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِنَ الْهُدَى وَالْفُرْقَانِ...»: خدایا، ماهی است که روزه آن را بر ما واجب فرمودی و قرآن را در این ماه نازل کردی. «وَجَعَلْتَ فِيهِ لَيْلَةَ الْقَدْرِ وَجَعَلْتَهَا خَيْرًا مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ»: شب قدر را در این ماه آوردی و آن را از هزار ماه بافضیلت‌تر، باشرافت‌تر، باکرامت‌تر و باعظمت‌تر قرار دادی. یعنی باید خودمان را خیلی مهیا کنیم. نمی‌شود دقیقه نود، مثلاً شب بیست و سوم ناگهان بگوییم: «من می‌خواهم اهل شب قدر شوم.»

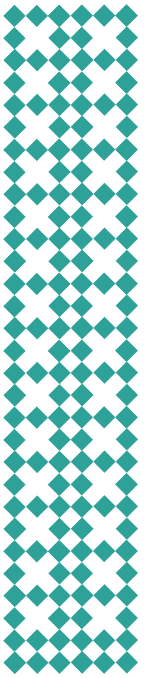

باید خیلی زودتر [اقدام کنیم]. یک سال باید تلاش کنیم تا شب قدر نتیجه بگیریم. الان هم وقت داریم. همین شب‌هایی که تا شب قدر مانده است، باید تلاش کنیم که در شب‌های احیا، یکی پس از دیگری، حضور قلب داشته باشیم و درک کنیم تا پا بگذاریم در شب قدری که این همه کرامت و عظمت و فضیلت و شرافت برای ما به ارمغان آورده است.

سپس این دعا را فرمود که هر روز می‌خوانیم: «فَيَا ذَا الْمَنِّ وَلَا يُمَنُّ عَلَيْكَ، مَنْ عَلَيَّ بِفَكَأَكِ رَقَبَتِي مِنَ النَّارِ.» خدایا، آنچه در این ماه مبارک از تو می‌خواهم و برایم بسیار مهم است، این است که مرا از آتش جهنم نجات بدهی تا وقتی ماه رمضان تمام می‌شود، از جهنم نجات یافته باشم و بنده خوب تو شوم.

«فِيَمَنْ تَمُنُّ عَلَيْهِ وَأَدْخِلْنِي الْجَنَّةَ، بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.»: بر خیلی‌ها منت می‌گذاری و آن‌ها را آزاد می‌کنی. من هم جزء آن‌ها باشم. خدایا، همه مردم و مؤمنانی را که برای کتاب تو، آیین تو و خود تو حرمت قائل هستند، اهل بهشت قرار بده.

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ﴿١﴾ اللَّهُ الصَّمَدُ ﴿٢﴾ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ﴿٣﴾
وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ﴿٤﴾.
وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ.

خطبه دوم

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ
الْأَنْبِيَاءِ وَالْمُرْسَلِينَ أَبِي الْقَاسِمِ الْمُصْطَفَى مُحَمَّدٍ
وَعَلَى عَلِيِّ امِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَعَلَى فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ
سَيِّدَةِ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ وَعَلَى الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ
سَيِّدَيْ شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ وَعَلَى عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ
زَيْنِ الْعَابِدِينَ وَعَلَى مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ وَعَلَى جَعْفَرِ
بْنِ مُحَمَّدٍ وَعَلَى مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ وَعَلَى عَلِيِّ بْنِ

موسی وَعَلَى مُحَمَّد بن علي وَعَلَى علي بن مُحَمَّد
وَعَلَى الحسن بن علي وَعَلَى الحجة القائم المنتظر
المهدي صلوات الله وَسَلَامُهُ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ.
اوصيكم عباد الله ونفسي بتقوى الله ونظم أمرکم.

دعوت به تقوا

همیشه از خدا می‌خواهیم. در ماه مبارک رمضان [نیز] که مهمان خدا هستیم و خدا هم از مهمان خود با کرامت پذیرایی می‌کند، از خدای متعال ملتمسانه می‌خواهیم که در این ماه مبارک رمضان، حلاوت و شیرینی و زیبایی تقوا را به دل‌های ما بچشاند ان شاء الله.

مناسبت‌های هفته

مناسبت‌هایی است که باید [به آن‌ها] توجه کنیم. سعی می‌کنم به اختصار این مناسبت‌ها را بیان کنم. [یادآوری آن‌ها] لازم است و روی ما اثر می‌گذارد. بسیاری از مناسبت‌ها شعائر الهی هستند و ما باید عظمت و

احترام آن‌ها را داشته باشیم و به آن‌ها توجه کنیم:

﴿ذَلِكَ وَمَنْ يُعِظْ شَعَائِرَ اللَّهِ فَإِنَّهَا مِنْ تَقْوَى الْقُلُوبِ﴾^۱

وفات حضرت خدیجه کبری علیها السلام

یکی از آن مناسبت‌ها وفات حضرت خدیجه کبری علیها السلام است. خدیجه کبری علیها السلام اُم المؤمنین و اُم الائمہ علیها السلام است و اُم الاسلام به حساب می‌آید. او وقتی که لیاقت و شخصیت رسول اعظم، محمد بن عبدالله صلی الله علیه و آله را فهمید و شناخت، همه ثروت و دارایی خود را به پای آن حضرت ریخت و گفت: در راستای آرمان‌های ایمانی و الهی از این ثروت استفاده کن. چقدر این خانم بزرگ است و چه فهم بالایی دارد که توانسته است موقعیت حضرت را بفهمد. چقدر فداکاری و ایثار داشت که با رسول گرامی اسلام صلی الله علیه و آله در آن شرایط سخت همراه شد.

حضرت صلی الله علیه و آله درباره خدیجه کبری علیها السلام فرمودند: «خَدِجَةُ سَابِقَةُ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ إِلَى الْإِيمَانِ بِاللَّهِ وَ بَرَسُولِهِ.»^۲ حضرت

۱. این است آداب حج. آنان که به نشانه‌های بندگی، به ویژه قربانی‌های نشان‌دار، احترام بگذارند، این از تقوای دلشان سرچشمه می‌گیرد (حج: ۳۲).

۲. علی بن موسی بن طاووس، الطرائف، ج ۱، قم: الخیام، ۱۴۰۰ق، ص ۱۱۹؛ ترجمه: خدیجه در ایمان به خدا و رسولش، بر همه زنان

خدیجه عَلَيْهَا السَّلَامُ در میان خانم‌ها، اولین خانمی بود که به رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ ایمان آورد. در میان آقایان، آقای عالم آفرینش، علی بن ابی طالب (صلواتُ الله وسلامُه علیه) اولین کسی بود که به حضرت صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ ایمان آورد تا الگوی آقای و خانمی باشند برای همه کسانی که می‌خواهند آقا یا خانم باکرامت و شخصیت شوند.

ولادت امام حسن مجتبی عَلَيْهِ السَّلَامُ

ولادت حضرت امام حسن مجتبی عَلَيْهِ السَّلَامُ را پیش رو داریم. ولادت مولا امام زمان عَجَّلَ اللهُ تَعَالَى فَرَجَهُ الشَّرِيفَ در وسط ماه شعبان است. وقتی می‌خواهیم لامپی در اتاق نصب کنیم، طوری اندازه‌گیری می‌کنیم که این چراغ در مرکزی‌ترین نقطهٔ اتاق روشن شود. در ماه رمضان هم همین طور است: وجود نازنین حضرت امام حسن مجتبی عَلَيْهِ السَّلَامُ چراغی نورانی است. این قرآن ناطق در وسط ماه مبارک رمضان می‌درخشد. پیشاپیش میلاد آن حضرت را تبریک عرض می‌کنم. امام حسن عَلَيْهِ السَّلَامُ نمونهٔ کامل اخلاق حسنه است.

رسول گرامی اسلام صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ دربارهٔ اخلاق حسنه فرمودند: «أَكْثَرُ مَا تَلِجُ بِهِ أُمَّتِي الْجَنَّةَ: تَقْوَى اللَّهِ وَحُسْنُ الْخُلُقِ.»^۱ بیشترین عاملی که باعث می‌شود امت من وارد بهشت شوند، دو چیز است: تقوای الهی و اخلاق خوب.

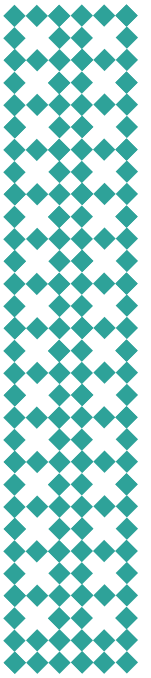
مبادا روزه و تشنگی و گرسنگی و بی‌خوابی آن، به جای اینکه اخلاق ما را حسنه کند، [به جایی برسد که] به خانم و فرزند بداخلاق نشان بدهیم. یا مبادا این‌ها باعث شود که خانم با همسر خود بداخلاق کند. جوان‌ها! مبادا گرسنگی و تشنگی [روزه] که باید ما را به بهشت ببرد و تقوا و اخلاق خوب برای ما ایجاد کند، باعث شود حرمت بزرگ‌تره‌ایمان را نگه نداریم. در ماه رمضان یکی از چیزهایی که جوانان ما و همهٔ ما باید تمرین کنیم، این است که قدر بزرگ‌ترها و پیره‌ایمان را بدانیم. مؤمنی که از راه دور و روستاهای اطراف هرطور بود خود را به نماز جمععه می‌رساند، مدتی خانه‌نشین شد. همین امروز صبح خبر دادند

۱. محمد بن یعقوب کلینی، الکافی، به تصحیح علی‌اکبر غفاری و محمد آخوندی، ج ۲، تهران: دارالکتب الاسلامیه، ۱۴۰۷ق، ص ۱۰۰؛ ترجمه: امت من بیشتر به دو دلیل وارد بهشت می‌شوند: پرهیزکاری و خوش خلقی.

که از دنیا رفت. همه ما همین طور هستیم. قدر یکدیگر و قدر پدر و مادرمان را بدانیم. همیشه وقت نداریم به آنها محبت کنیم. روزی باید دستمان را روی سنگ سرد قبر آنها بگذاریم که دیگر خیلی دیر رفته ایم. تا هستند دست آنها را ببوسیم و به آنها محبت روا داریم. از آن سو، جوانان ما هم حقی دارند که پدران و بزرگترها باید به این حقوق توجه کنند. هم فرزندان به والدین و هم والدین به فرزندان [باید احترام و محبت کنند].

پس دو چیز بیشترین عامل ورود به بهشت است: تقوای الهی و اخلاق خوب (حسن خلق). لبخند به آسانی گیر می آید. کوپنی هم نیست و قیمت آن هم با دلار بالا و پایین نمی شود. این لبخند را به همه روا داریم. قیمت لبخند بسیار بالاست. دلها را شاد می کند، حسن ظن ایجاد می کند و دل خوریها را شست و شو می دهد. البته این لبخند شروع کار است. از نظر فعالیت و عمل [برای خوش خلقی] هم جداً این موضوع را پی بگیریم ان شاء الله.

روز جمهوری اسلامی

مناسبت سوم روز جمهوری اسلامی است. ملت باشرف، بافضیلت و باعظمت این مملکت، ۹۸٫۲ درصد به جمهوری اسلامی رأی دادند. برگه‌هایی که در انتخابات چاپ کرده بودند، روی آن نوشته بود: «جمهوری اسلامی: آری، نه.» رقم ۹۸٫۲ درصد در دنیا سابقه نداشته است. با رعایت قوانین و مقررات و آزادی به تمام معنا مردم آمدند. ما پای صندوق بودیم و همه چیز را از نزدیک می‌دیدیم. این دشمنان ما را مأیوس کرد:

﴿...الْيَوْمَ يَنْسَى الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ دِينِكُمْ...﴾^۱

۱. اشاره به آیه ۳ سورة مائده: «حُرِمَتْ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةُ وَالْدَّمُ وَلَحْمُ الْخَنزِيرِ وَمَا أُهْلِيَ لِعَیْبِرِ اللَّهِ بِهِ وَالْمُنْخَنِقَةُ وَالْمَوْقُوذَةُ وَالْمُتَرَدِّيَةُ وَالنَّطِيحَةُ وَمَا أَكَلَ السَّبُعُ إِلَّا مَا ذَكَّيْتُمْ وَمَا ذُبِحَ عَلَى النُّصَبِ وَأَنْ تَشْتَقِسُوا بِالْأَرْزَامِ ذَٰلِكُمْ فَسَقٌ الْيَوْمَ يَنْسَى الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ دِينِكُمْ فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنَ الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا فَمَنِ اضْطُرَّ فِي مَخْمَصَةٍ غَيْرِ مُتَجَانِفٍ لِإِثْمِهِ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ».

ترجمه: خوردن این‌ها بر شما حرام است؛ حیوان مرده، خون، گوشت خوک، حیوان حلال گوشتی که با نام غیر خدا سر بریده شود، حیوانی که خفه شده یا با کتک خوردن یا پرت شدن از بلندی یا با شاخ زدن حیوان دیگری تلف شده باشد و نیز نیم‌خورده درندگان؛ مگر آنکه تا نمرده‌اند، سرشان را بپزید. حیوانی هم که در برابر بت‌ها قربانی شده و گوشتی که با قماربازی تقسیم کرده‌اید، بر شما حرام است. همه این کارها انحراف از دستوره‌های خداست. البته هرکه به گرسنگی شدید دچار شود و به اندازه ضرورت و با بی‌میلی مجبور به خوردنشان شود، سهل‌انگاری نکرده؛ زیرا خدا آمرزنده مهربان است.

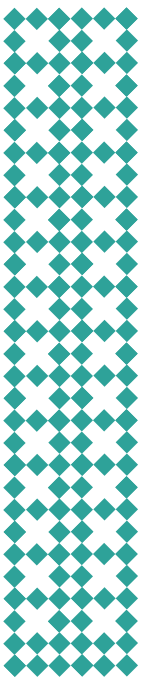
امروز با انتخاب جانشین پیامبر، دشمنان بی‌دینتان از نابودی دینتان ناامید شدند؛ بنابراین دیگر از آن‌ها نترسید و فقط از من حساب ببرید. امروز مجموعه دینتان را کامل کردم، نعمت ولایت را بر شما تمام ساختم و راضی‌ام از اینکه دینتان اسلام باشد.

گزیده بیانات آیت الله عابدینی در خطبه‌های نماز جمعه | ۱۱ فروردین ماه ۱۴۰۲

حقیقتاً مأیوس شدند؛ ولی دست برنداشتند و هنوز هم به تلاش مذبوحانه خود ادامه می‌دهند. لذا امام رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ دوازدهم فروردین را یوم‌الله نامیدند، مثل ۲۲ بهمن و نیمه خرداد. این‌ها یوم‌الله هستند؛ یعنی ما در این روزها عظمت و بزرگی و اراده خدا را مشاهده کردیم که بر اراده دشمنانش مسلط شد. خدا را شاکر هستیم و قدر می‌دانیم.

امیدواریم دولت کریمه با مهارت‌ورم و رشد تولید دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین و با همراهی و مشارکت عموم مردم، بتواند به اقتصاد و سفره مردم سروسامان بدهد. هرکجا مردم آمدند، موفق شدیم. هرچه به جلو نگاه می‌کنیم، امید می‌بینیم. کارهای بسیار ارزشمندی در زمینه‌های مختلف صورت گرفته است. خدا را شاکر هستیم.

الحمد لله مسئولان اهتمام دارند و [باید] بیش از این نسبت به معیشت مردم اهتمام داشته باشند. مردم هم باید پشت مسئولان بایستند تا دشمن را مأیوس کنند و مسئولان ما بتوانند وظایفشان را به خوبی انجام بدهند.

روز طبیعت

مناسبت دیگر روز طبیعت است. ما کشوری داریم که از اقلیم‌های متنوعی برخوردار است. منابع طبیعی بسیار غنی و ارزشمند در کشور ما وجود دارد. هم این طبیعت را حفظ کنیم و هم از سرمایه‌های طبیعی به خوبی بهره ببریم ان شاء الله.

آغاز غنی‌سازی شصت درصد

مناسبت دیگری که باید تبریک عرض کنم، آغاز غنی‌سازی شصت درصد است. دشمن اصلاً باور نمی‌کرد که ما به اینجا برسیم. الحمد لله به این موقعیت رسیدیم. به کوری چشم آمریکا، انگلیس، اسرائیل و همه دشمنان، از دیروز اعلام کردند که غنی‌سازی ۶۰ درصد را شروع کردیم. خدا را شاکر هستیم. به مسئولان محترم که همه به فرمان امام المسلمین مُدَّةً ظِلَّةً در این وادی حرکت می‌کنند، دست مریزاد می‌گوییم و [از ایشان] تشکر می‌کنیم و عزت و اقتدار الهی را برای عزیزانمان از خدای متعال درخواست می‌کنیم.

پیشرفت چشمگیر در زمینه‌های گوناگون علمی

در باب ذخایر ژنتیکی و زیستی که بسیار مهم است، بسیار پیشرفت کردیم و در بسیاری از رشته‌ها و زمینه‌ها جزء اولین‌های دنیا هستیم. این در حالی است که پیش از انقلاب اسلامی، در تولید علم و فناوری صفر بودیم. از آن وضعیت، [به جایی رسیده‌ایم که] در میان حدود دویست کشور دنیا، در بسیاری از زمینه‌ها، کشور اول هستیم یا جزء چند کشور اول به حساب می‌آییم. برای این هم خدا را شاکر هستیم.

طرح رتبه‌بندی معلمان: ایده خوب و اجرای نامناسب

طرح رتبه‌بندی معلمان یک ایده بود و یک اجرا داشت: ایده خوبی بود؛ اما در اجرا، این ایده شیرین را در کام معلمان ما تلخ کردند. الحمدلله وزارت آموزش و پرورش و دولت کریمه اقداماتی انجام دادند که در حقیقت عذرخواهی عملی از جامعه معلمان بود.

معلم‌ان فرهیخته ما هم بدانند که همه دشمنان ما نمرده‌اند. امیرالمؤمنین علیه السلام می‌فرمایند: پس از اینکه **﴿إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُّبِينًا﴾** شد، کفار و معاندان و مشرکانی که با پیغمبر صلی الله علیه و آله می‌جنگیدند، آیا همه آن‌ها به یک‌باره مردند یا مؤمن درجه یک شدند؟ نه، نمردند. این‌ها در لاک نفاق خزیدند.

همان کسانی که هنوز غرب‌زده و آمریکایی هستند، تعدادشان کم است؛ اما وقتی در پست‌های حساس باشند، می‌توانند برای اجانب نوکری کنند و کام مردم ما را تلخ کنند. یعنی اگر چیز شیرینی هم به آن‌ها داده شود، آن را تلخ می‌کنند تا مردم شیرینی آن را نچشند و از نظام تشکر نکنند. در این زمینه‌ها هم باید مراقب نقشه‌ها و نیرنگ‌ها باشیم.

حملات شدید مقاومت اسلامی به سه پایگاه

نظامی آمریکا در سوریه

سه پایگاه آمریکایی در جنوب سوریه مورد حملات شدید موشکی مقاومت اسلامی قرار گرفت.

۱. ما با صلح حُدیبیّه پیروزی درخشانی نصیبت کردیم (فتح: ۱).

آمریکایی‌ها خودشان اعتراف کردند که این حملات تعدادی کشته و مجروح به جا گذاشت. اما چیزی گفتند که بسیار جالب است؛ گفتند: ما قصد واکنش و حمله نداریم. آیا واقعاً از سر خلوص قصد حمله ندارند یا می‌دانند که نمی‌توانند حمله کنند و اگر حمله کنند، پاسخ محکم‌تری می‌گیرند؟ چقدر باید خدا را شکر کنیم برای این موقعیتی که ایجاد شد. درود بر روح امام راحل عظیم‌الشان رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ! سایه رهبر مُدَّة مستدام و روح حاج قاسم و یاران او در دفاع از حرم شاد باد که این شرایط را برای ما ایجاد کردند. الحمد لله رب العالمین.

دیروز از ترامپ نقل می‌کردند که گفته است: «آمریکا مرده و رو به افول است.» بسیار جالب است! دادگاه لاهه هم پس از سالیان، حکم به حقانیت ایران و تجاوزگری آمریکا صادر کرد که دستش را در جیب بانک‌های مهم کشور ما کرده است. دادگاه لاهه آمریکا را محکوم کرد و محکوم به غرامت هم کرد. یعنی همه خسارت‌ها را هم باید بپردازد. الحمد لله همه جوهره طلیعه فروپاشی این آمریکای روبه‌افول را

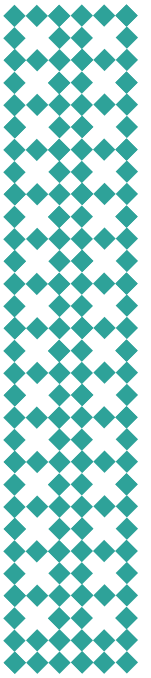
می‌بینیم. زمانش را نمی‌دانیم؛ ولی به فروپاشی آن
یقین داریم، مثل شوری سابق.

رژیم صهیونیستی در بحران جدی داخلی و انزوای شدید بین‌المللی

در باب رژیم صهیونیستی، برای شرایطی که الحمدلله شاهد آن هستیم، شکر می‌کنیم: داخل رژیم صهیونیستی به شدت بحرانی است. بحران دو حزب در مقابل یکدیگر نیست که اگر یکی از آنها شکست خورد، دیگری می‌آید و آرامش می‌آورد. بحران اساسی و مبنایی است؛ یعنی لاینحل است. این از درون است.

از بیرون [نیز]، کسانی که قبلاً دوست داشتند با اسرائیل هم‌پیمان شوند، حتی دعوت می‌کردند که [نمایندگانی از] اسرائیل به کشورهای آن‌ها بروند و به این خفت و سرافکندگی رضایت می‌دادند، همان‌ها الان احساس ننگ می‌کنند که با اسرائیل همراه باشند. کشورهای پرجمعیتی مثل اندونزی که پرجمعیت‌ترین

کشور اسلامی است اجازه نداد تیم‌های ورزشی [رژیم] صهیونیستی وارد کشور او شوند. پس اسرائیل هم در درون دچار بحران جدی است و هم از بیرون به انزوا کشیده شده است. هر روز این انزوا بیشتر و آن بحران فزون‌تر خواهد بود ان شاءالله.

لزوم مقابله با ترویج بی‌حیایی در جامعه

نکته مهم دیگری که باید عرض کنم، درباره این آیه شریف است که اصل سخن ما در خطبه گذشته بود:

﴿إِنَّ الَّذِينَ يُحِبُّونَ أَنْ تَشِيعَ الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ آمَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾^۱

این آیه می‌فرماید: کسانی که می‌خواهند و دوست دارند فحشا را در میان مؤمنان پخش کنند: کسی که روسری‌اش را برمی‌دارد و بی‌حیایی خود را به نمایش می‌گذارد، او دوست دارد فحشا و بدی را [رواج دهد]؛ یعنی همان کاری که شیطان می‌خواهد:

﴿الشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ وَيَأْمُرُكُمْ بِالْفَحْشَاءِ وَاللَّهُ

۱. کسانی که دوست دارند کارهای زشت و زننده در بین مسلمانان رواج پیدا کند، بدانند که در دنیا و آخرت، عذابی زجرآور نصیبشان می‌شود. خدا آثار مخرب بازی با آبروی افراد را خوب می‌داند؛ ولی شما از آن بی‌خبرید (نور: ۱۹).

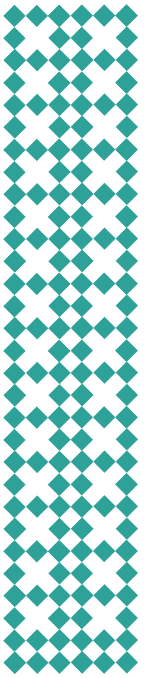

يَعِدُّكُمْ مَغْفِرَةً مِنْهُ وَفَضْلًا وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿١﴾

شیطان فرمان می‌دهد و این آدم بی‌حیا هم متأسفانه به حرف شیطان عمل می‌کند. شاید در میان آن‌ها کسانی پیدا شوند که مأمور شیطان، مأمور آمریکا و مأمور فرهنگ غرب نیستند؛ اما [نکته] این است که نمی‌فهمند. ما از آن‌ها دعوت می‌کنیم که چشمشان را باز کنند و بفهمند! باعث زحمت و دل‌خوری جامعه‌ی ایمانی ما [نشوند]. قاطبه‌ی زنان ما و جمعیت چند میلیونی که در راهپیمایی ۲۲ بهمن آمدند، همه می‌خواستند جامعه‌ی ما از بی‌بندوباری و بی‌حیایی و فساد و فحشا پاک باشد.

خوشبختانه دیشب وزیر محترم کشور، وزیر بیانیه‌ای صادر کردند و در این بیانیه تأکید کردند که باید قانون حجاب اعمال شود. استانداران، فرمانداران و مدیرکل‌های ادارات و نهادها و بانک‌ها! هر جا که مردم مراجعه می‌کنند، شما کارمند دارید. این خانم‌ها باید خودشان رعایت کنند. کسانی هم که رعایت

۱. شیطان، با ترساندن از فقر، شما را از کمک به نیازمندان باز می‌دارد و به کارهای زشتی چون بخل تشویقتان می‌کند؛ ولی خدا، با وعده‌ی آموزش خودش و افزایش روزی‌اش، به کمک به نیازمندان تشویقتان می‌کند. آخر، خدا روزی‌گستر داناست (بقره: ۲۶۸).

نمی‌کنند، همهٔ مسئولان و دست‌اندرکاران، باید در امر به معروف و نهی از منکر و دفاع از عفت و حیا و شرف، جدی در میدان باشیم ان شاءالله.

جا دارد هم از وزیر محترم کشور و هم در استان خودمان از مسئولان استانی، استاندار و فرماندار محترم و مخصوصاً از مدیرکل محترم دادگستری و دادستان محترم هم در استان و هم شهرستان‌ها تشکر کنیم که الحمدلله این موضوع را مدنظر داشته‌اند و دارند. از فعالان فرهنگی هم تشکر می‌کنیم که عاقلانه و منصفانه، خدایی و قرآنی و کارشناسانه و اثرگذار در مقابل فساد و فحشا فعالیت می‌کنند. ان شاءالله همه مآجور باشند.

دعای پایانی

پروردگارا، بر عزت و اقتدار و عظمت اسلام و اسلامیان بیفزای؛

سایهٔ عزت و اقتدار رهبر حکیم انقلاب اسلامی، امام‌المسلمین را بر سر مسلمانان جهان و مستضعفان

عالم مستدام بدار؛

پروردگارا، توفیق درک هرچه بیشتر ماه مبارک رمضان،
شب‌های احیا، شب قدر، قرائت قرآن و دعا و مناجات
را به همه ما عنایت بفرما؛

پروردگارا، روح مهربانی، اخوت، حسن ظن و برادری را
بین آحاد ملت ما روزافزون قرار بده؛

کینه و عداوت و اختلاف و دشمنی را مخصوص
دشمنان اسلام قرار بده؛

حکومت اسلامی ما را به حکومت جهانی مولا و
صاحبمان متصل بفرما؛

ارواح درگذشتگان ما، روح امام رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ و روح شهیدان ما
را با ارواح انبیا و اولیا عَلَيْهِمُ السَّلَام محشور بفرما؛

پروردگارا، جوانان ما را در رغبت به دین [ثابت قدم
بفرما].

الحمد لله رویکرد و علاقه نوجوانان و جوانان و
کودکان ما به دین هر روز بیشتر می‌شود. [سرود]
«سلام فرمانده» به کسانی که به این امر دقت
یا اعتقاد نداشتند، به خوبی نشان داد که شرایط
طور دیگری است و حسن ظن ما را بالا برد.

دست کودکان و نوجوانانمان را می‌بوسیم و این
زویکرد معنوی به دین را به آنها تبریک می‌گوییم.
ان شاء الله خدا آینده آنها را آینده سعادت و موفقیت
و فتح قله‌های علمی و دینی و ارزشی قرار بدهد.

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُسْلِمِينَ
وَالْمُسْلِمَاتِ الْأَحْيَاءِ مِنْهُمْ وَالْأَمْوَاتِ فِي مَشَارِقِ
الْأَرْضِ وَمَغَارِبِهَا، تَابِعِ اللَّهُمَّ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُم بِالْخَيْرَاتِ،
إِنَّكَ مُجِيبُ الدَّعَوَاتِ، إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ ﴿١﴾ وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ
اللَّهِ أَفْوَاجًا ﴿٢﴾ فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا
﴿٣﴾.

وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ.

